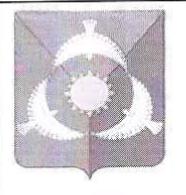


Татарстан Республикасының Аксубай
муниципаль районының Шәрбән
авыл жирлеге Башкарма комитеты
423064 ТР Аксубай районы, Шәрбән
авылы, Октябрь урамы, 10, тел. 4-88-
52 Srb.Aks@tatar.ru



Исполнительный комитет
Щербенского сельского поселения
Аксубаевского муниципального района
Республики Татарстан
423064 РТ, Аксубаевский район с.
Щербень, ул.Октябрьская,10 тел. 4-88-52
Srb.Aks@tatar.ru

КАРАР

№ 9

21.10.2024 ел

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Шәрбән авыл жирлеге Башкарма комитетының «2016-2020 елларга
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл
жирлегендә мәдәниятне үстерү «муниципаль максатчан программысы
турында» 2015 елның 13 ноябрендәге 10 номерлы карарына
үзгәрешләр кертү хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Щербенское авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты

Карар итә:

1. Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге Башкарма комитетының «Аксубай авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү «муниципаль максатчан программысын раслау турында» 13.11.2015 ел, № 10 карарындагы 2016-2020 елларга дигән сүзләрне 2016-2027 елларга дип үзгәртергә һәм «2016-2027 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» озак сроклы муниципаль максатчан яңа программын бәяң итәргә.

2. Элеге каарарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет чөлтәрендә урнаштырырга (<http://aksabayevo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>).

3. Элеге каарарың үтәлешен контролъдә тотуны үземдә калдырам.

Шәрбән авыл жирлеге башкарма

комитеты житәкчесе



Д.А.Шәрифуллин

**«2016-2027 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының
Шәрбән авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» озак сроклы муниципаль
максатчан программы**

Программа Паспорты

Программаның Исеме	«2017-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР, федераль законнар, ТР Законнары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукий актлар белән
Программаның муниципаль заказчысы - координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Шәрбән авыл жирлеге халкының мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәтгәтләндөрү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, мәдәният учреждениеләренен, кинематография сәнгатенен шәһәр халкы һәм кунаклары өчен жәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданнарның тынычлыгын, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәттәрән экстремизмга һәм терроризмга каршы тороу, Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлегендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәту нигезендә яклау дәрәжәсен арттыру
Программаның бурычлары	1. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм кисәту; халыкның террористик һәм экстремистик идеология күренешләренә карата түзөмсезлек атмосферасын булдыруга

	юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру вакыты	2017-2027 еллар
Подпрограммалар	- "2017-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү" "2017-2027 елларга терроризм һәм экстремизмы профилактикалау"
Программаны финанслау күләме	2016-2026 елларга Программаны финанслау күләме 41977,7 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел -413 мең сум 2017 ел – 419 мең сум 2018 ел – 425 мең сум 2019 ел -431 мең сум 2020 ел -667 мең сум 2021 ел – 620,6 мең сум 2022 ел – 571,5 мең сум 2023 ел – 578 мең сум 2024 ел –916 мең сум 2025 ел –1227 мең сум 2026 ел - 1331 мең сум 2027 ел – 1442 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм бюджетларны формалаштыруны исәпкә алыш ел саен төзәтергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәждәге, шулай ук чараларны финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бируг
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәлелеге курсаткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төрле дәрәждәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; программа массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; сәнгатте үзешчәнлегенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 5 чарага кадәр дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданнар белән уртак проектлар саны 2 проектка кадәр;

	<p>торак пунктта "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткәрү саны -1;</p> <p>террор һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түзөмсезлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълумат кинлеген формалаштыру;</p> <p>Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосфәрасын нығыту.</p>
Программаның үтәлешен контролъдә тотуны оештыру системасы	<p>Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге Советы; Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты.</p>

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенен гомуми характеристикасы,
шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлегендә 1 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе үз эшчәнлеген алыш бара. Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлегенен мәдәният объектларының гомуми чeltәре: 3 гомуми кулланышта булган китапхана, 4 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2024 елда жирлек бюджетыннан 3325 мең сум акча юнәлтелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 4 кеше тәшкил итә. Күп кенә акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр буенча, мәдәният учреждениеләренен хәзерге чeltәре халыкның сорауларын тулысынча канәтгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә житәрлек тәэмин итәлмәү беренче чиратта тубәндәгे проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын тигез урнаштырмау, гамәлдәгә учреждениеләренен чагыштырмача югары "кабул итү чиге" н саклау;

мәдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең күләме һәм төрләре гражданнарның сорауларына, өстенлекләренә һәм көткәннәренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләрен ял итү һәм ижади эшчәнлек, мәгариф һәм үзбелдекле белем бирү, чаралар үткәрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлеге өчен заманча югары технологияле жиһазлар, шулай ук халыкның төрле категорияләре өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнүчеләр өчен һәм тормыш эшчәнлегенең башка чикләүләре белән мәдәният учреждениеләренен уңайлылыгын тәэмин итү чаралары белән житәрлек дәрәҗәдә жиһазландырмау;

төрле сәнгать жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә

эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткәрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплекслар дефициты

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңү механизмы

Проблеманың әтчәлеге	Жиңү механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданнарың сорauларының бөтен диапазонын да каплый алмый	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге өлкәсендә эшнең яна формаларын һәм ысулларын керту
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасы житәрлек дәрәжәдә үсеш алмаган	Матди-техник базаны нығыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчаларны, дәүләтнеке булмаган структураларны җәлеп итү
Инвалилар, тормыш эшчәнлеге чикләнгән кешеләр өчен мәдәният учреждениеләренең житәрлек дәрәжәдә булмавы	Мәдәният учреждениеләрен маҳсус техника белән жиһазландыру, инвалилар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданнар өчен мәдәният учреждениеләрен җайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм керту кирәклеге	Инновацион проектларга, ижади осталанәләргә грант ярдәме

Программаның максатларына ирешүгә йогынтысын киметү максатыннан
куркынычларны кейләү
һәм идарә итү чарапалы

Программаны гамәлгә ашырганда курсынычларны анализлау һәм курсынычларны идарә итүне Программаның муниципаль заказчысы - координаторы Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты башкара.

Иң житди курсынычларга подпрограммаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ курсынычларын кертергә мөмкин. Финанс курсынычлары программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс курсынычын чикләү ысулы булып программа чарапалының финанс күрсәткечләрен һәм ирешкән нәтижәләргә бәйле рәвештә күрсәткечләрне ел саен төзәту тора. Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге бюджетыннан Программа чарапалының финансламау курсынычын киметү мәдәният, социаль партнерлық өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион җәлеп итүчәнлеге механизмнарын формалаштыру юлы белән башкарыла. Административ курсыныч программаны нәтижәсез идарә итү белән бәйле, ул подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ курсынычны чикләү ысуллары булып:

программа чарапалының үтәлешен контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыруны агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллық планнарын формалаштыру;
Программа күрсәткечләренең (индикаторларының) үтәлешен өзлексез мониторинглау;
халықка мәғлұмат бирү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында мәғълұматны ачық бастырып чыгару.
Рисклар белән идарә итү буенча چаралар кабул итү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан башкарыла.
Төп максатлар, бурычлар, ахыргы нәтижәләрне тасвирилау
Программа һәм аны гамәлгә ашыру вакыты

Программаның максаты 2017-2027 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте өстенлекләренә нигезләнә.
Аксубай муниципаль районның Шәрбән авыл жирлеген социаль-икътисадый үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыкли үстерү өчен кирәклө шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты-Аксубай муниципаль районның Шәрбән авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндөрү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, авыл халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, сәнгать учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә мәсьәләне хәл итәргә кирәк, шул исәптән:
милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү;
Аксубай муниципаль районның Шәрбән авыл жирлегендә халық сәнгать кәспеләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;
Аксубай муниципаль района Шәрбән авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының саклануын һәм нәтижәле файдалануын тәэмин итү;
тәбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру
Программа программа چараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәҗәсен күздә тота, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле подпрограммаларда чагылдырылган. "2017-2027 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү" подпрограммасы милли музыкаль традицияләрне саклау һәм үстерүне, заманча музыка сәнгатен үстерүне максат итеп куя. Жирлекнен муниципаль концерт оешмалары чөлтәренең бүгенте торышын, концерт учреждениеләренең 2026 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.
«Аксубай муниципаль районның Шәрбән авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмы профилактикалау» подпрограммасы террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлық фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районның Шәрбән авыл жирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәғълұмати кинлек формалаштыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты 2017 -2027 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү
Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль района Шәрбән авыл жирлеге бюджеты акчаларын куллануны күздә тота.
Программаны финанслау күләме 41977,7 мен сүм тәшкил итә, шул исәптән:

2016 ел –413 мең сүм
2017 ел – 419 мең сүм
2018 ел – 425 мең сүм
2019 ел -431 мең сүм
2020 ел -667 мең сүм
2021 ел – 620,6 мең сүм
2022 ел – 571,5 мең сүм
2023 ел – 578 мең сүм
2024 ел –916 мең сүм
2025 ел –1227 мең сүм
2026 ел - 1331 мең сүм
2027 ел – 1442 мең сүм

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фаразлау характеристында һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен коррекцияләнергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чарапарын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара эшчәнлеген тәэмин итә, чарапарны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларны нәтижәле куллануын контролльдә тота. Программа чарапарын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чарапарын башкаручылар белән төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп башкарыла.

Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

Мәдәниятнен төп үзенчәлеке шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, шәхесләрнең кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә күренә, бу ахыр чиктә җәмгыятынен эшчәнлеге нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характеристлаучы индикаторлар һәм цифrlы курсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шул ук вакытта конкрет Подпрограммалар үз нәтижәлелек курсәткечләрен үз эченә ала. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү муниципаль заказчы программаның координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаны тормышка ашыруның төп социаль-икътисади эффекты Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге гражданнары тормышында мәдәниятнен социаль ролен күтәрүдә һәм, тиешлечә, Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсын гамәлгә ашыру өчен уңай ижтимагый атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районының Шәрбән авыл жирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеке булганда бөтенлекне саклауга ярдәм итүче мәдәни кинлекнең бердәмлекен ныгытуда;

ижади эшчәнлек, халыкка тәкъдим ителгән мәдәни байлыкларның һәм мәдәнияттә һәм сәнгатьтә мәгълүматның төрлелеге һәм ирешүчәнлеге өчен уңай шартлар тудыруда;

мәдәниятнен икътисади үсеше процессын активлаштырудың һәм тармакка жәлеп итегендегі дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдө; Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз үрелеп бара. Кагыйдә буларак, бу бәйләнеш мәдәни ландшафтларның һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тынолыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасының формалашуы Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итү белән турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә мәдәният үсеше проблемаларын хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә чынылышта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

«2017-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү» подпрограммасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	"2017-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай районы Шәрбән авыл жирлеге территорииясендә бердәм мәдәни кинлек булдыру һәм саклау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләрнен жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; халыкта гражданлык үзенчәлекен, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру. - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү ; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәрү
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Торак пунктның мәдәниятен, сәнгатен үстерү, тарихи-мәдәни миравын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>Планга ярашлы рәвештә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм программа чараларын үткәрү.</p> <p>Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру.</p> <p>Халыкта гражданлык үзенчәлекен формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүнә, этник һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәэмин итүче</p>

	"мәдәният" өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2017-2027 еллар
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаклары, шул исәптән еллар буенча:	Финанслау чыганаклары булып Аксубай МР Шәрбән авыл жирлеге бюджеты акчалары тора чыгымнар (мен сүм). барлығы 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027
Жирле бюджет акчалары	9041,10 411 417 423 429 667 620,6 571,5 578 916 1227 1332 1442
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижәләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Программа массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; Сәнгат үзешчәнлегенән клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;

I. Подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенен гомуми характеристикасы,
шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Жәмгыятынен хәзерге үсеш этабының үзенчәлеге булып, кешеләрнең рухи
тормышын оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнен социаль
роленен үсүе тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнен рухи тәжрибәсе

буларак кына түгел, ә һәр кешенең ижатка сәләтен формалаштыручы, кешелекнен яшәшенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклау сәләте буларак та чыгыш ясый. Жәмғытьнең мәдәни үсешенең кирәkle критерие булып кешенең ижади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын күрсәту һәм үстерү өчен кирәkle шартлар булуы тора .Халыкның мәдәни тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программа-максатлы метод нигезендә хәл итү кирәклеге белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын нығытуга юнәлдерелгән –бу мәдәниятне хәзерге шартларда Аксубай районы Шәрбән авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешенең мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле куллануны тәэмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Торак пунктның мәдәниятен, сәнгатен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. Планга ярашлы рәвештә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм программа чараларын үткәрү.

ПРОГРАММАГА КЕРТЕЛГӘН ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Бу процессны камилләштерү буенча чаралар системасы:

- клуб, китапханә системасында халык белән эшләү буенча эшнең естенлекле юнәлешләрен билгеләү;
 - инновацион формаларны һәм ысуулларны үстерү;
 - районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү;
- Мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру;
- мәдәният өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;
- балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, ысуулларын һәм чараларын эшләү;
- торак пунктның социаль-икътисади үсешендә кинрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү.

Подпрограмма Паспорты

Аксубай муниципаль районнының Шәрбән авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмы профилактикалау

Подпрограмманың Исеме	«Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмы профилактикалау "(алга таба - Подпрограмма)"
Подпрограмманы төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль района Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты
Подпрограмманың Максаты	Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданнарын тормыш һәм тынычлык дәрәҗәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлегендә аларның күренешләрен кисәтү һәм кисәтү нигезендә арттыру
Подпрограмманың бурычлары	<p>Милләтара һәм конфессияара татулыкны нығыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау;</p> <p>Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түзөмсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру</p>
Подпрограмманы гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016-2026еллар
Подпрограмманы финанслау күләме һәм чыганаклары:	<p>Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль района Шәрбән авыл жирлеге бюджеты акчаларын финанслауның гомуми күләме 18,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән</p> <p>2016 ел -2 мең сум</p> <p>2017 ел -2 мең сум</p> <p>2018 ел -2 мең сум</p> <p>2019 ел 2 мең сум</p> <p>2020 ел 1 мең сум</p> <p>2021 ел -1 мең сум</p> <p>2022 ел 1 мең сум</p> <p>2023 ел -1 мең сум</p> <p>2024 ел -1 мең сум</p> <p>2025 ел -1 мең сум</p> <p>2026 ел - 1 мең сум</p> <p>2027 ел – 1 мең сум</p> <p>Искәрмә: подпрограмманы финанслау күләме фаразлау характеристында һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай</p>

	ук чараларны финанслауга район һәм республика бюджетыннан акча бүлөп бириүне исәпкә алыш ел саен төзәтергә тиеш
Подпрограмманы гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре	Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру террор һәм экстремистик күренешләрнең барлық фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге территорииясендә толерантлық, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат кинлеген формалаштыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын нығыту.
Подпрограмманың үтәлешен контрольдә тотуны оештыру	Подпрограмманы гамәлгә ашыруны контролъдә тотуны Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге Советы башкара.

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Подпрограмманы эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, җәмгыять һәм дәүләт иминлекен тәэмин итү өлкәндәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясенде терроризмга карши тору концепциясе, 2026 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мәнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләмәләр һәм яшьләрне патриотик тәрбияләү.

Хәзерге вакытта Аксубай районы Шәрбән авыл жирлегендә өч дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мөселман 3; православие юк; теркәлмәгән дини оешмалар: мөселман 1.

Ижтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мәнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең тотрыклылығы, игелеклелеге, конструктив үзары хезмәттәшлеге һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңғы елларда мөселман мәчетләрендә дин тотучылар саны артты.

Шул ук вакытта подпрограмманы әзерләү һәм аны гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында терроризм һәм экстремизмга карши көрәш өлкәндәге заманча вәзгытьнен киеренке булып калуы белән бәйле.

Терроризм һәм экстремизмга карши көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә, ижтимагый хәрәкәтләр һәм барлық гражданнарын тырышлыкларын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлеге алдында торган ин кискен проблемаларны террорчылыкка карши тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнен үнай тенденцияләрен булдыру өлешендә хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, нәтижәдә, гомуми иминлекне нығытуга турыдан-туры йогынты ясаячак.

III. Подпрограмма чарагалары

"2017-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Шәрбән авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмы профилактикалау"

№ п/п	Чара исеме	Башкару вакыты	Башкаручы (килешү буенча)
1	Өстәмә чарагалар күргү: авыл яшьләренең мәшгүльлеген тәэмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу өчен мөмкинлекләрне киңәйтү; авыл яшьләренең ижтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2017-2027 ел	Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты», Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «мәдәният бүлеге» МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмы профилактикалау һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру өлкәсендә Республика программалар һәм проектлар конкурсында катнашу.	2017-2027 ел.	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, МКУ АМР мәдәният бүлеге, МКУ АМР мәгариф бүлеге»
3	Жирлекнең дини берләшмәләрендә вәгазыләр һәм жомга намазлары вакытында дин тотучыларга системалы мөрәҗәгать итү, дин тотуны формалаштыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук дин тотучыларның терроризм һәм экстремизмы конфликтлы ситуацияләрне хәл итүнең кабул итеп мәслек ысуллары буларак бәяләвен булдыруга ярдәм итү.	2017-2027 ел.	АЖ башлыгы
4	Басма һәм электрон ММЧ материалларына, уку-методик	2017-2027 ел.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай

	әдәбиятка һәм башка басмаларга экспертиза үткәрүне оештырырга.		районы буенча бүлеге (килешү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2017-2027 ел.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча), Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты
6	Жәмғияттә әхлакый сәламәтлекне нығыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, күпләп булган объектларның, халыкның тормыш тәэмин итү объектларының террорчылыкка каршы сакланышы проблемалары буенча "түгәрәк өстәлләр" үткәрү.	2017-2027 ел	МКУ «Мәгариф бүлеге, МКУ» Мәдәният бүлеге", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының ОДМС
7	Рәсми булмаган берләшмәләрне ачыклау буенча рейдлар.	2017-2027 ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча),
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләрне ачыклау өчен дини конфессияләр һәм милли диаспоралар вәкилләре белән әнгәмәләр үткәрү	2017-2027 ел	Аксубай районында Россия Федераль миграция хезмәтененq ТР буенча идарәсе бүлекчәсе(килешү буенча),
9	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта кешеләр күпләп булган биналарда гамәлләр буенча уку дәресләре үткәрүне оештыру	2017-2027 ел	Аксубай муниципаль районы Шәрбән авыл жирлеге башкарма комитеты,Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча), ФДКУ " 102 ПЧ ФПС ТР буенча (килешү буенча)

10	Мәгариф учреждениеләрендә барлық төрдәге сыйныф сәгатьләрен системалы рәвештә үткәрү, экс-тремизмның теләсә нинди формаларының, бигрәк тә милләтләр hәм диннәр арасында дошманлыкны вәгазыләучеләрнен, жәмәгать куркынычын анлату буенча	2017-2027 ел	МКУ " Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районы дини конфессияләре вәкилләре (килешү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча)
16	Подпрограмма чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру	Ел дәвамында	"Сельская новь" газетасы редакциясе (килешү буенча), Шәрбән авыл жирлеге клубларында стендлар